

PRACOVNÝ TRH V EÚ

Ekonomiky krajín Európskej únie zaznamenávajú v poslednom období vysoké tempo rastu HDP, čo znamená znižovanie nezamestnanosti a rast minimálnej mzdy. Aj napriek stále vyššej miere nezamestnanosti v EÚ majú niektoré štáty problém s pracovnou silou. Avšak pracovné trhy v krajinách EÚ sa líšia vďaka mnohým faktorom, ktoré na ne vplývajú, ako napríklad produktivita práce, flexibilita pracovného trhu, či náklady práce. V nasledujúcich riadkoch si bližšie charakterizujeme a porovnáme pracovné trhy krajín EÚ, konkrétne vo Francúzsku, Nemecku a Slovensku.

Medzi najsilnejšie ekonomiky v rámci krajín EÚ zaraďujeme Nemecko a Francúzsko. Práve Francúzsko bolo v roku 2016 krajinou s najvyšším podielom sociálnych odvodov na HDP v rámci krajín EÚ – 31,5 %. V Nemecku tento podiel predstavoval 25,3 % a na Slovensku 18,6 %. Odvodové zaťaženie vyjadruje, aká vysoká je miera odvodov, alebo aká časť z HDP je tvorená zaplatenými odvodmi, resp. koľko zdrojov má krajina na prerozdelenie prostredníctvom verejných financií. Vysoký pomer hovorí prevažne o vysokom odvodovom zaťažení, naopak nízky pomer príspevkov sociálneho zabezpečenia na HDP nemusí vždy svedčiť o nízkom odvodovom zaťažení, môže byť dôsledkom neelastickosti odvodového systému vo väzbe na makroekonomický vývoj. Negatívnou vlastnosťou pracovného trhu je nezamestnanosť. Je to ukazova-

teľ, ktorý hovorí o tom, aká časť práceschopného obyvateľstva nepracuje. Práve nezamestnanosť je zapríčinená nerovnomernými pracovnými podmienkami, na základe ktorých je zamestnanec ochotný ponúknuť svoj výkon a súčasne zamestnávateľ ponúknuť prácu zamestnancovi. Nezamestnanosť sa meria pomocou miery nezamestnanosti.

V tomto čísle:

Nezamestnanosť v Česku ďalej klesá, aktuálne je voľných takmer 200-tisíc pracovných miest

V EU je zamestnaných 235,4 milióna ľudí

Škody po hurikánoch v USA sa odhadujú do 200 miliárd dolárov

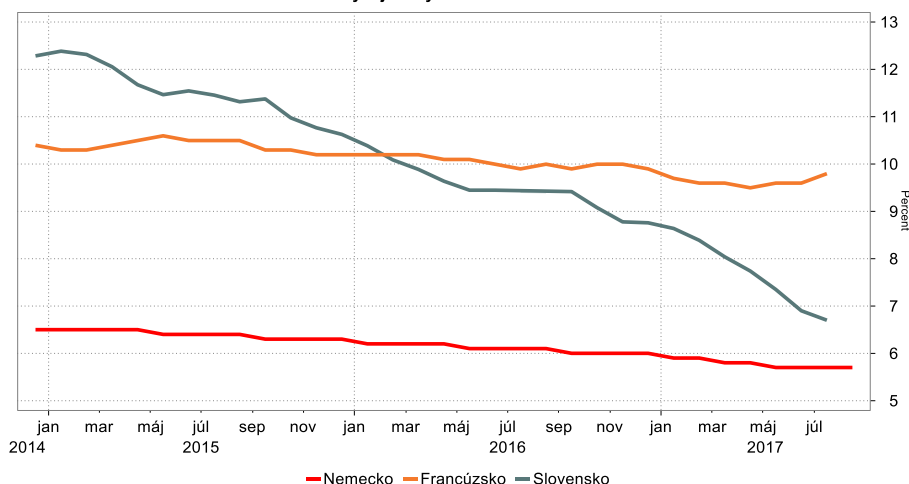
Inflácia v Číne dosiahla 1,8 %

Španielsko zažilo rekordný počet turistov počas júla

Stavebná a priemyselná produkcia na Slovensku s výrazným rastom v júli ako dôsledok korekcie za predchádzajúce mesiace

nosti. Miera nezamestnanosti je ukazovateľ, ktorý sleduje podiel počtu nezamestnaných na celkovom počte pracovných síl, t. j. počet nezamestnaných / počet pracovných síl (*100). Vyjadruje sa v percentách. V júli aktuálneho roka v Nemecku nezamestnanosť predstavovala 3,70 % a vo Francúzsku 9,50 %.

Vývoj miery nezamestnanosti

Pri vysokej miere nezamestnanosti dochádza k tomu, že ekonomika prichádza o služby i tovary, ktoré by počas istého obdobia mohli vyrobiť nezamestnaní. Taktiež štátny rozpočet je zaťažovaný vyplácaním príspevkov pre nezamestnaných. V tomto prípade existujú dva pohľady na problematiku. Na jednej strane sú týmto vytvorené podmienky na to, aby človek, ktorý stratil prácu mohol naďalej dôstojne žiť, no na strane druhej tieto dávky výrazne oslabujú štátny rozpočet. Dôsledkom nezamestnanosti je stav, kedy je menší dopyt po tovaroch, čiže klesajú tržby a spotreba.

Nevyhnutným ukazovateľom ako pre zamestnávateľa, tak aj pre zamestnanca je cena práce. Je to hodnota, ktorá určuje súhrn nákladov zamestnávateľa na zamestnanca so započítaním všetkých platieb za zamestnanca. Podľa slovenského zákonníka práce celkovú cenu práce tvorí mzda vrátane náhrady mzdy a náhrady za pracovnú pohotovosť a osobitne v členení preddavok poisťného na zdravotné poistenie, poisťné na nemocenské poistenie, poisťné na starobné poistenie, poisťné na invalidné poistenie, poisťné na poistenie v nezamestnanosti, poisťné na garančné poistenie, poisťné na úrazové poistenie, poisťné do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré platí zamestnávateľ. Celkové sociálne od-

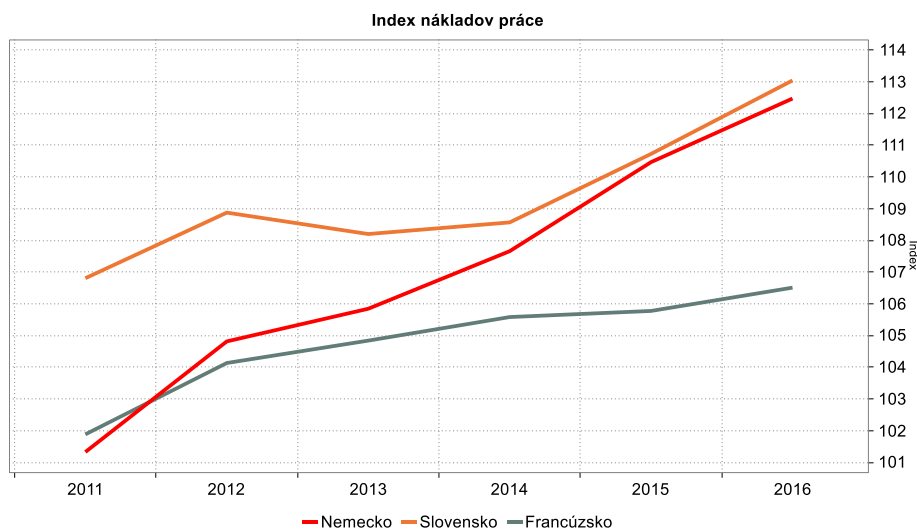
vody zamestnávateľov vo Francúzsku predstavujú 15,5 % z príjmu, v Nemecku 21 % a na Slovensku 25,2 %. Celková cena práce (super hrubá mzda) predstavuje náklad na zamestnanca teda inak povedané aký je „drahý“ zamestnanec. Celkovú cenu práce vypočítame ako súčet hrubej mzdy a odvodov do sociálnej a zdravotnej poisťovne hradené zamestnávateľom plus daň. Za rok 2016 bola vo Francúzsku 33,8 €/hod., v Nemecku 33 €/hod. a na Slovensku 9,50 €/hod.

Ďalším faktorom, ktorý sa podieľa na cene práce sú mzdové náklady. Na prvý pohľad rast mzdových nákladov môže vyzerať negatívne, ale keď mzdová nákladovosť klesá tak vieme, že rast nákladov bol spôsobený zvýšením objemu výroby a tým aj zamestnanie nových pracovníkov. Ak nastane situácia, že mzdová nákladovosť rastie, nie je to pre podnik na prvý pohľad dobrý signál (priemerné mzdové náklady rastú rýchlejšie ako produktivita práce), ale musíme si uvedomiť, že nám rastie produktivita práce a zvýšenie mzdovej nákladovosti má vplyv na rentabilitu vlastného kapitálu. Výšku nákladov práce charakterizuje index nákladov práce.

Index nákladov práce (LCI) ukazuje krátkodobý vývoj nákladov na pracovnú silu. Inými slovami, LCI meria nákladový tlak vyplývajúci z výrobného faktora „práca“. Vypočíta sa

ako rozdiel nákladov práce na počet odpracovaných hodín. Z grafu vyplýva, že LCI v pozorovaných krajinách každým rokom narastá, čo znamená zvyšovanie nákladov na pracovnú silu. Možnými dôvodmi rastu sú nízka pôrodnosť, migrácia a rast miezd. Podľa tohto ukazovateľa by sa Francúzsku malo dariť lepšie keďže náklady na mzdy nemajú taký rast ako napr. u nás či v Nemecku.

Každá krajina v EÚ sa riadi vlastným zákonníkom práce. Zákonník práce upravuje individuálne pracovnoprávne a kolektívne pracovnoprávne vzťahy. Pri neustále meniacich sa podmienkach pracovného trhu sú veľakrát potrebné reformy zákonníka práce. V aktuálnom období Francúzska vláda pracuje s myšlienkou zvýšenia hranice minimálnej týždennej pracovnej doby s cieľom znížiť nezamestnanosť, zvýšiť konkurencieschopnosť krajiny a tiež zvýšiť flexibilitu zamestnávateľov, ktorá by spočívala v prispôbení pracovného času a miezd trhovým podmienkam. Súčasný zákonník práce vo Francúzsku predstavuje akúsi „brzdu“ pre domácich podnikateľov a tiež aj zahraničných investorov v prijímaní nových zamestnancov a možnosť efektívne investovať. Súčasťou plánovanej reformy vo Francúzsku je aj zvýšenie minimálneho týždenného pracovného času, ktorý je momentálne 35 hodín. Na Slovensku je

uzákonený minimálny týždenný pracovný čas, rovnako ako aj v Nemecku – 40 hodín (v Nemecku sa za pracovný deň považuje aj sobota). Zamestnancom často vzniká situácia, keď týždenný výkon nedokáže splniť do uzákoneného týždenného pracovného času, preto je zamestnávateľom umožnené odmeňovanie za nadčasy. Vo Francúzsku sa nadčasy odmeňujú pridaním 25 % z priemernej hodinovej mzdy za 8 hodín, avšak za každú ďalšiu začatú hodinu po 8 odpracovaných hodinách dostane zamestnanec 50 % navyše z priemernej hodinovej mzdy. V slovenských pracovných podmienkach sa nadčasy vyplácajú 25 % z priemernej hodinovej mzdy. Zaujímavosťou je fakt, že v Nemecku je v rámci nadčasov preferovaná možnosť kompenzácie za pracovné voľno navyše.

Zákonník práce tiež ustanovuje povinnosť štátu sociálne sa postarať o nezamestnaných ľudí pomocou dávok v nezamestnanosti, tzv. podpora. Je to nástroj, ktorý slúži na zabezpečenie príjmu jednotlivca v dôsledku nezamestnanosti. Pre štát je vyplácanie podpory nevýhodné z dvoch dôvodov: vyplácanie dávok znamená zvyšovanie výdavkov zo štátneho rozpočtu a zároveň štát vypláca ľudí, ktorí neprispievajú k zvyšovaniu HDP. Je však potrebné povedať, že bež dávok od štátu by ľudia neboli schopní uspokojovať svoje primárne potreby, a teda by prichádzali aj o možnosť nájsť si zamestnanie. Na Slovensku je povolená maximálna dĺžka podpory 6 mesiacov a jej výška je 50 % z priemernej mzdy za posledné 2 roky, najviac však môže dosiahnuť sumu 874 €. Jednotné stanovenie maximálnej výšky môže byť pre nezamestnaného aj v konečnom dôsledku výhoda. Zoberme si príklad, že zamestnancova priemerná mesačná mzda by mala hodnotu 1 748 € (čistá mzda z toho 1 286 €), potom by v prípade straty zamestnania dostával od štátu podporu 50 % z priemernej nominálnej mesač-

nej mzdy, čiže 874 €, čo je maximálna hranica. V takomto prípade by zamestnanec stratil motiváciu zamestnať sa v priebehu 6 mesiacov. Možným riešením by bolo nastavenie systému podpory do určitých sektorov, kde so stúpajúcou mzdou by sa zároveň v prípade nezamestnanosti znižoval percentuálny podiel vyplácania podpory. Doba podpory vo Francúzsku je stanovená v intervale 4 – 60 mesiacov vo výške 57,4 % z priemernej mesačnej mzdy za posledných 12 mesiacov, max. 6 161 €. Nezamestnaní ľudia v Nemecku majú nárok na poberanie podpory od štátu 6 – 32 mesiacov vo výške 67 % z priemernej mzdy za posledných 12 mesiacov, max. 2 215 €. Štát určuje výšku podpory aj na základe výšky životného minima (min. hranica príjmov občana, pod ktorou nastáva stav hmotnej núdze), ktoré je na Slovensku vo výške 199,48 €/mes., vo Francúzsku 1 043 €/mes. a v Nemecku 1 145 €/mes. Priemerná mesačná mzda vo Francúzsku predstavuje 3 200 €, v Nemecku 3 911 € a na Slovensku 945 €.

Povinnosťou zamestnávateľa je okrem vyplácania mzdy za vykonanú prácu aj poskytnúť tzv. odstupné po ukončení pracovného pomeru. Odstupné je nástrojom, ktorý má svoj zmysel a plní účel, ktorým je kompenzácia za stratu zamestnania bez zavinenia zamestnanca. Znamená to teda zvyšovanie nákladov pre zamestnávateľa. Z toho vyplýva, že pre zamestnávateľa je nevýhodné často obmieňať pracovnú silu. Preto má zamestnávateľ nárok na skúšobnú dobu zamestnanca, teda obdobie kedy zamestnávateľ testuje pracovné a kvalifikačné schopnosti zamestnanca a po jej uplynutí nie je povinnosťou predĺžiť zamestnancovi pracovnú zmluvu. Táto skúšobná doba je zákonom stanovená vo Francúzsku na dobu max. 4 mesiace, v Nemecku 3 – 6 mesiacov a na Slovensku max. 6 mesiacov. Pre porovnanie výšky odstupného v krajinách sme sledo-

vali zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu u zamestnávateľa max. 2 roky. Výška odstupného vo Francúzsku predstavovala pätinu z priemernej mesačnej mzdy, rovnako aj v Nemecku, ale na Slovensku zamestnanec do 2 rokov nemá nárok na odstupné, avšak v rozmedzí od 2 – 5 odpracovaných rokov má nárok na odstupné vo výške jednomesačnej mzdy. Výhody poskytujú zamestnávateľia tiež aj matkám, ktorým je zaručené odmeňovanie v rámci materskej dovolenky vo Francúzsku dokopy 16 týždňov, v Nemecku a na Slovensku 14 týždňov a rodičovská dovolenka je v týchto troch krajinách rovnaká, a síce 3 roky. Materská dovolenka je vyplácaná matkám nasledovne: vo Francúzsku 100 % mesačnej mzdy, na Slovensku 55 % z mesačnej mzdy a v Nemecku 67 % mesačnej mzdy (max. 1 800 €). Okrem rodičovskej a materskej dovolenky má rodič nárok na príspevok na dieťa od štátu, ktorého výška je vo Francúzsku 908 € za jedno dieťa, v Nemecku 2 515 € a na Slovensku 199 €. Zákonník práce chráni matky tým spôsobom, že počas rodičovskej dovolenky nemôže ukončiť pracovný pomer s matkou dieťaťa, čo znamená, že po ukončení tejto dovolenky je zamestnávateľ povinný opätovne zaradiť matku do pracovného procesu. Na Slovensku je možnosť okrem poberania rodičovskej dovolenky poberať aj príspevok na starostlivosť od dieťa vo výške max. 280 € za mesiac. Rodič, ktorý pracuje alebo študuje, má na výber 2 možnosti - môže si vybrať medzi poberaním rodičovského príspevku alebo príspevku na starostlivosť o dieťa, podľa toho, ktorý príspevok mu viac vyhovuje.

Našou analýzou pracovných trhov v pozorovaných krajinách EÚ sme zistili, že faktory, ktoré ovplyvňujú vývoj pracovného trhu sa líšia. Medzi zložky, ktoré podporujú zamestnanosť patrí investovanie štátov do vzdelávania budúcej pracovnej sily,

čo znamená zvyšovanie ponuky kvalifikovanej pracovnej sily. Prekážkou zamestnanosti býva vo väčšine krajín EÚ vysoké daňovo - odvodové zaťaženie zamestnávateľov, čo obmedzuje podniky k zvyšovaniu produkcie a tým pádom aj k zvýšeniu pracovných miest z dôvodu vysokých mzdových nákladov. Dve najsilnejšie krajiny EÚ Nemecko a Francúzsko majú veľmi podobný trh práce. Aj napriek tomu je tu značný rozdiel v miere nezamestnanosti. Dôvod je ten, že obidve krajiny sa odlišujú poslaním, ktoré má zohrávať práca v hospodárstve a spoločnosti. Rozdeľujúca čiara medzi týmito dvoma krajinami, ktorá smeruje k sociálnej antropológii, spočíva v zachovaní konku-

rencieschopnosti výrobného systému v Nemecku, zatiaľ čo na druhej strane Francúzsko zvyšuje zaťaženie sociálnych poplatkov podnikov. Znížením nákladov na pracovnú silu a zvýšením príspevku spotrebiteľov k sociálnej ochrane sa Nemecku podarilo zvýšiť rast a znížiť nezamestnanosť. Je preto potrebné reformovať zákonník práce vo Francúzsku, pretože to bude predstavovať efektívny krok k znižovaniu nezamestnanosti, aj keď momentálne v krajine vznikajú demonštrácie, keďže reforma sprísni pravidlá týkajúce sa podpory v nezamestnanosti a zvýšení minimálneho týždenného pracovného času. Nezamestnanosť na Slovensku by sa v blízkej budúcnosti nemala znižovať takým rých-

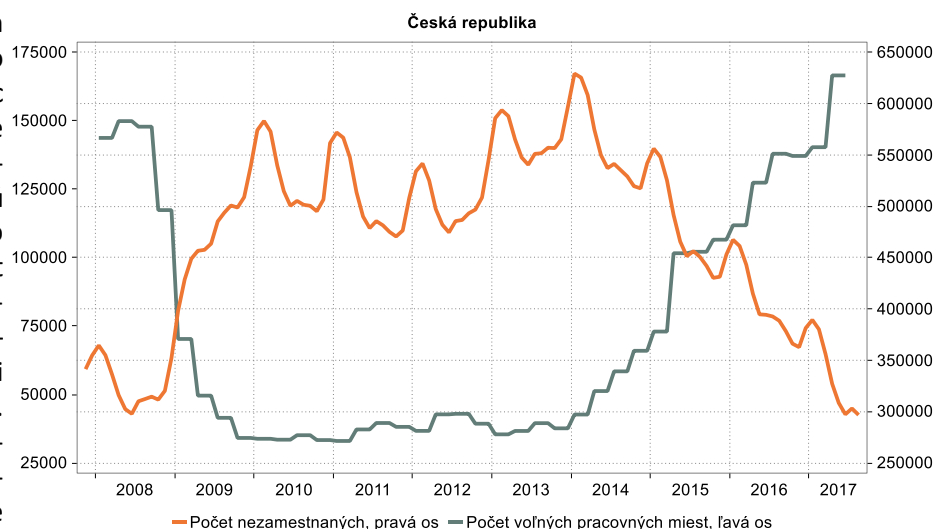
lym tempom, ako tomu bolo v prvom polroku 2017. Dôvodom je fakt, že pracovný trh na Slovensku momentálne potrebuje pracovnú silu, no voľné pracovné miesta nie je možné obsadiť vzhľadom na nedostatočnú úroveň kvalifikácie zamestnanca potrebnú na vykonávanie práce. (mr)

Nezamestnanosť v ČR ďalej klesá

Miera nezamestnanosti v auguste 2017 v ČR klesla medzimesačne o 0,1 % na 4,0 %. Nezamestnaných bolo 296,8 tisíc osôb a voľných pracovných miest bolo 199,3 tisíc. Najviac, 8,9 uchádzačov na jedno voľné pracovné miesto bolo v okrese Karviná. Nasledoval okres Ústí nad Labem s 6,8 uchádzačmi na jedno voľné pracovné miesto. Najväčší dopyt bol po pracovníkoch v kategórii obsluhy strojov a ich montáže, cez 47 tisíc ľudí. O túto prácu hlásilo záujem iba 25 tisíc ľudí. Dopyt po tomto druhu práce značne prevyšoval ponuku. Zamestnávateľia sa tu stretávajú často s problémom nájsť na tieto práce kvalifikovaných ľudí. Dopyt po práci prevyšoval ponuku u nezamestnaných ešte pri zamestnancoch v ozbrojených silách a pri remeselníkoch a opravároch. V ostatných kategóriách bola ponuka práce vyššia. Problém kvalifikovanosti pracovníkov môžeme vidieť aj na pozícii pomocných

a nekvalifikovaných pracovníkov. Dobrým podmienkam na pracovnom trhu nahráva aj dobrý stav ekonomiky a výška plátov. Priemerná hrubá mzda v ČR je v druhom kvartáli tohto roku 29 346 českých korún, zatiaľ čo priemerný mesačný nárok na podporu v nezamestnanosti bol v auguste 6 976 českých korún. Odhaduje sa, že miera nezamestnanosti bude ešte

klesať, a to v roku 2018 na 3,8 %. Voľných pracovných miest je stále dostatok, problém pre zamestnávateľov tak ostáva pri získavaní kvalifikovaných pracovníkov na danú pozíciu. Pri nedostatku výrobného faktoru práce môže rýchly rast miezd spôsobiť problémy pre českú ekonomiku. (sj)

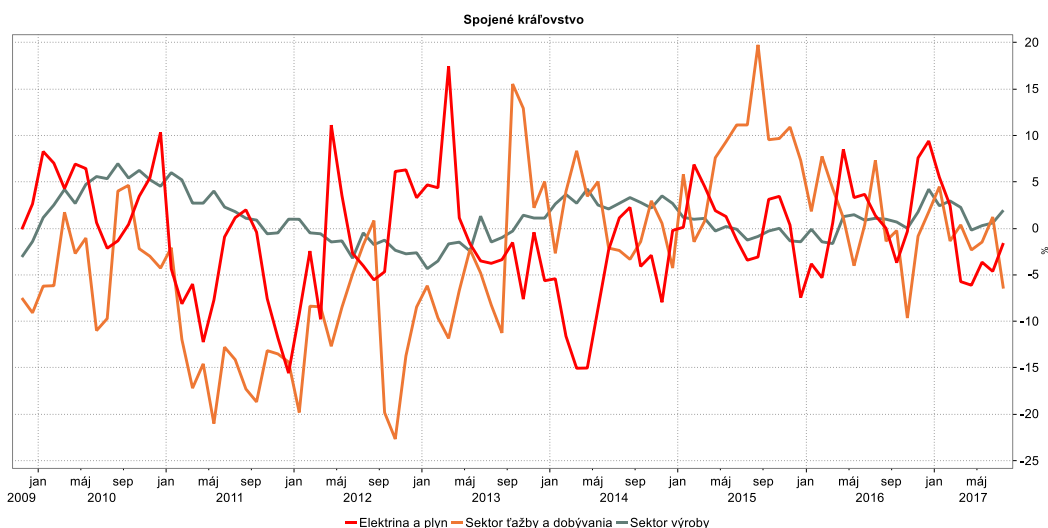
Source: Macrobond

Priemyselná produkcia v Británii stráca dynamiku

V júli 2017 medziročne priemyselná produkcia v Spojenom kráľovstve posilnila o 0,4 %. V dvoch zo štyroch hlavných sektorov došlo k nárastu. Nárast zaznamenal sektor výroby o 1,9 % a sektor zásobovania vodou a to taktiež o 1,9 %. Dodávka elektriny a plynu sa znížili o 1,6 %, a znížila sa aj celková ťažba a dobývanie a to o 6,5 %. Ekonomika vo Veľkej Británii rastie pomalým tempom. HDP sa v druhom kvartáli medziročne zvýšilo o 0,3 %, čo je za priemerom EÚ, kde sa HDP zvýšilo o 0,7 %. Negatívnu klímu v ekonomike má na svedomí hlavne Brexit. Británia má z EÚ vystúpiť v marci 2019.

Za následok to bude mať napríklad aj zavedenie cieľ, ktoré producentom situáciu ešte sťažujú. Zníži sa vývoz z krajiny a priemyselná produkcia bude s najväčšou pravdepodobnosťou klesať. Rovnako sa v dôsledku vystúpenia mení aj po-

hľad investorov, keďže situácia ohľadom spôsobu odchodu a ďalšej spolupráce s EÚ je otázná. Tieto výkyvy sa prejavujú aj na kurze libry. (sj)

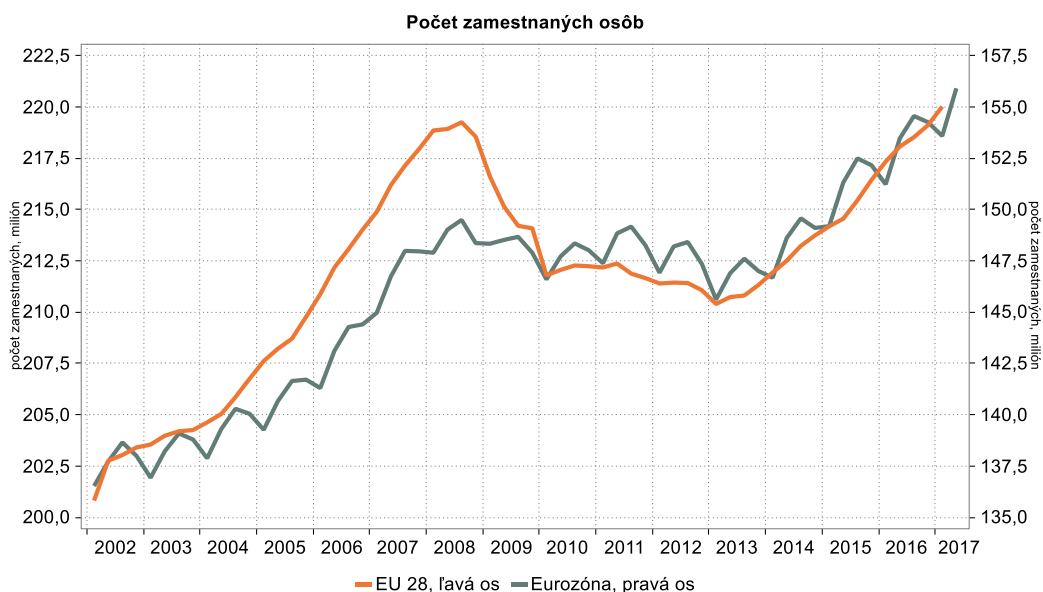
Source: Macrobond

Zamestnanosť v EÚ rastie

Zamestnanosť v EU v druhom kvartáli medzoročne narástla o 1,5 % a v eurozóne o 1,6 %. Najvýraznejšie narástla zamestnanosť na Malte, medzoročne o 4,7 %. Najväčší pokles zaznamenalo Chorvátsko o 1,6 %. Slovenská zamestnanosť rástla rýchlejším tempom ako priemer EU a eurozóny, nárast bol vo výške 2,1 %. V Eurozóne bolo celkovo zamestnaných 155,6 milióna osôb, v EU 235,4 milióna ľudí. EP tiež navýšil rozpočet pre Iniciatívu zamestnanosti mladých o 500 miliónov eur. Táto iniciatíva by mala podporiť tvorbu nových pracovných miest pre mladých, stáže a vzdelávanie, aby sa mladí na trhu práce ľahšie uplatnili. Napriek dobremu stavu ekonomiky a rastúcemu

počtu osôb zamestnaných je v niektorých štátoch vysoká miera nezamestnanosti mladých ľudí mladších ako 25 rokov. Napríklad miera nezamestnanosti mladých v Grécku je 44,4 %, v Španielsku 38,6 %, v Taliansku 35,5 %. Počet zamestnaných osôb v krajinách EU a eurozóny stále stúpa a dosahuje svoje rekordné hodnoty. Otázkou však ostáva, či je ešte priestor na znižovanie nezamestnanosti. Tá sa bude v budúcnosti znižovať stále pomalším tempom rastu, až narazí na problém dlhodobu nezamestnaných. Slovensko patrí medzi krajiny, ktoré s tým majú značný problém. Z celkového počtu nezamestnaných osôb 215 tisíc bolo nezamestnaných viac ako rok vyše 100 tisíc ľu-

dí. Ďalší problém, ktorý sa môže vyskytnúť je požiadavka na kvalifikáciu zamestnancov. Na Slovensku najviac ľudí pred zaradením do evidencie pracovali ako pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci, až 26 tisíc osôb. Počet voľných pracovných miest na tieto pozície je nad 6 tisíc. Najviac chýbajú zamestnávatelom kvalifikovaní pracovníci a remeselníci a operátori a montéri strojov a zariadení. Pri týchto zamestnancoch dopyt prevyšuje ponuku práce. (sj)

Source: **Macrobond**

ECB zverejnila konsolidovaný finančný výkaz

V konsolidovanom finančnom výkaze, ktorý bol vydaný k 8. septembru 2017 banka zverejnila, že zmena aktív a pasív v 36. týždni činila 16 miliónov eur, stav k tomuto dátumu bol teda 4,2 biliónov eur. Stav zlata sa k predchádzajúcemu týždňu nezmenil. ECB vlastní zlato a pohľadávky v zlate v hodnote 379 miliónov eur. Od začiatku septem-

bra banka zlato nenakupovala ani nepredávala. Objem bankoviek v obehu sa zvýšil o 575 miliónov eur. V 36. týždni banka nakúpila dlhopisy v hodnote 16,1 miliárd eur. Centrálna banka sa drží plánu kvantitatívneho uvoľňovania, v rámci ktorého sa nakupujú dlhopisy vo výške 80 miliárd eur mesačne. Týmto krokom chce dopomôcť

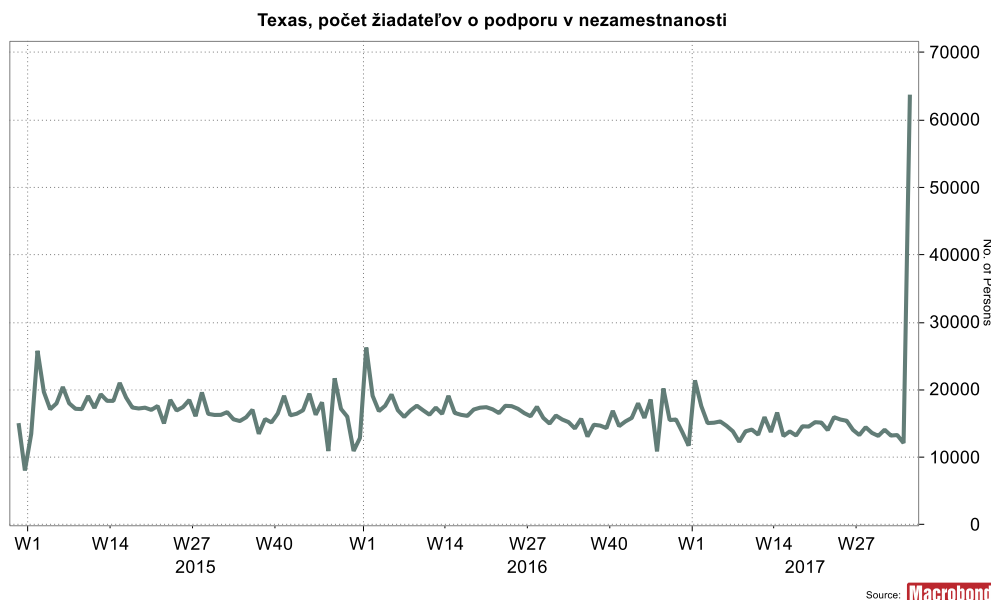
inflácii a stimulovať rast cien. Tento program by sa mal ukončiť v priebehu budúceho roku. (sj)

Hurikány v USA pribrzdili ekonomický rast

Výška škôd pri hurikáne Irma a Harvey boli vyčíslené do 200 miliárd dolárov. Odhaduje sa, že tieto hurikány spôsobia spomalenie americkej ekonomiky v treťom kvartáli o 0,8 p. b. na 2 %. Štáty, ktoré boli postihnuté hurikánmi predstavujú dokopy približne 7,5 % americkej ekonomiky. Mnoho podnikateľov muselo prerušiť výrobu a svoje podnikateľské aktivity. Stúpili aj nové žiadosti o podporu v nezamestnanosti. V Texase stúpol počet nových žiadostí v 35. týždni oproti minulému z 12 tisíc na 63 tisíc nových žiadostí. Napriek momentálnej horšej ekonomickej situácii sa predpokladá, že ekonomika v závere tohto roku zrýchli. V postihnutých oblastiach stúpne stavebná aktivita

a výdavky domácností na stavebné materiály, spotrebiče či autá budú vyššie ako v predchádzajúcom období. Po údere hurikánu Harvey vystrelili ceny ropy kvôli zatvoreniu rafinérii. Následne po obnovení prevádzok a po tom, čo hurikán

Irma spôsobil menšie škody ako sa očakávalo, začali ceny ropy klesať. (sj)

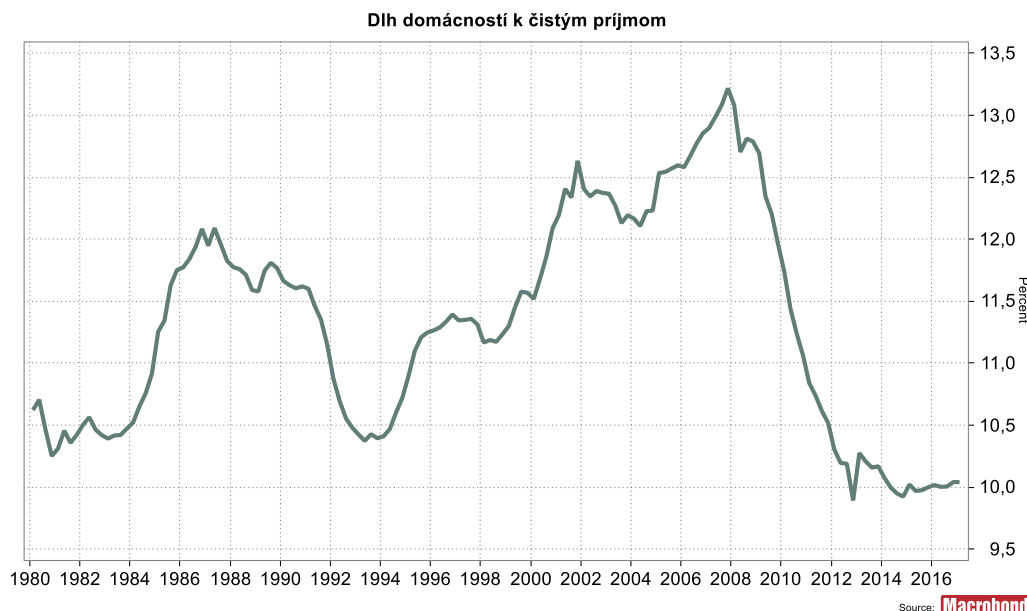

Dlhy amerických domácností začali stúpať

V druhom štvrtroku 2017 dosiahol dlh amerických domácností 12,84 bilióna dolárov. V porovnaní s prvým štvrtrokom to predstavuje nárast o 114 miliárd dolárov. Najväčšou časťou dlhu domácností boli hypotéky vo výške 8,69 biliónov dolárov, oproti prvému štvrtroku išlo o nárast o 64 miliárd dolárov. Výška dlhov domácností z druhého kvartálu 2017 prekonal výšku dlhov zo začiatku finančnej krízy v roku 2008, kedy bola na úrovni 12,68 biliónov dolárov. V porovnaní s týmto obdobím je ekonomika v oveľa lepšom stave, úvery nie sú poskytované osobám, ktorí ich nie sú schopní splácať ako to bolo vtedy. Zároveň aj mzdová úroveň sa posunula vyššie a dlh do-

mácností k čistým príjmom je tak nižší. Ten pred krízou v štvrtom kvartáli 2007 predstavoval 13,21 % k čistým príjmom obyvateľstva, v prvom kvartáli tohto roku predstavoval dlh domácností 10,04 % k čistým príjmom obyvateľstva. To

predstavuje schopnosť splácať svoje záväzky a za posledné dva roky sa drží tento ukazovateľ na najnižších úrovniach za ostatných 40 rokov. (sj)

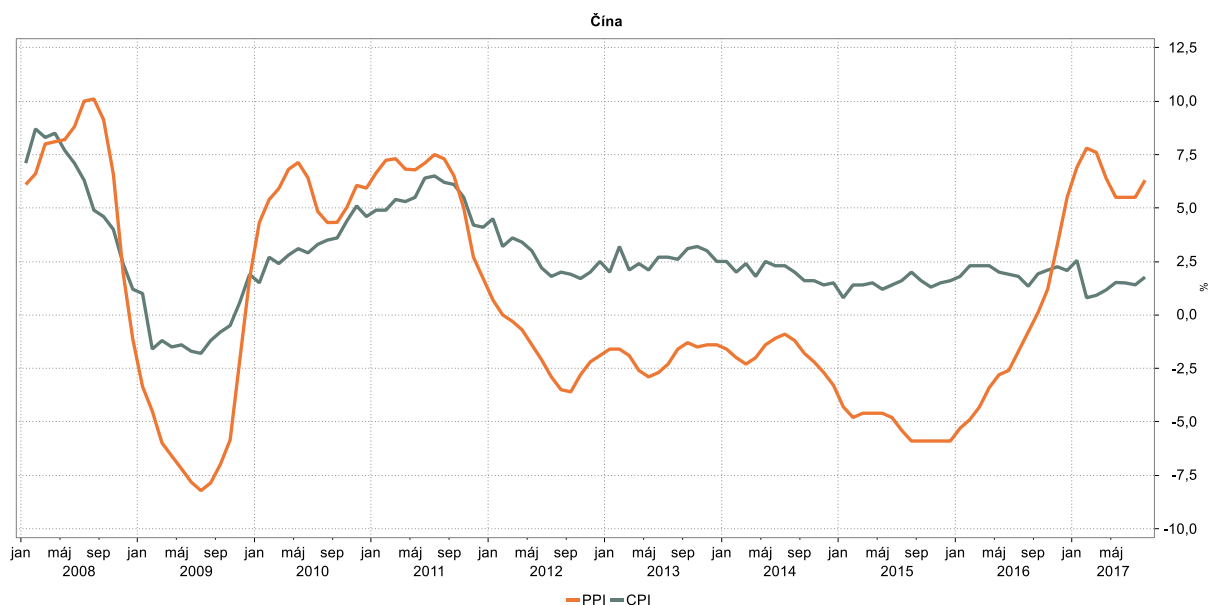

Spotrebiteľské ceny v Číne vzrástli o 1,8 %

Index spotrebiteľských cien sa v Číne v auguste medziročne zvýšil o 1,8 %. Inflácia rástla rýchlejšie, keďže sa predpokladal nárast o 1,6 %. Inflácia aj tak ostáva pod cieľom centrálnej banky, ktorý je stanovený na 3 %. Ceny stúpili vo všetkých oblastiach, najviac v oblasti zdravotnej starostlivosti. Nominálne

mzdy vzrástli v roku 2016 medziročne o 6,8 %, tým pádom reálne mzdy rastú rýchlejším tempom ako spotrebiteľské ceny. Index cien výrobcov (PPI) v auguste medziročne rástol o 6,3 %. Tento index je predstihový ukazovateľ indexu spotrebiteľských cien (CPI). Rast CPI výrazne zaostáva za rastom PPI. Do budú-

na môžeme teda predpokladať, že sa spotrebiteľské ceny budú zvyšovať. Najviac by sa mali zvyšovať ceny uhlia, keďže PPI index pri uhlí sa medziročne zvýšil až o 32,1 %. Zdražovanie sa prejaví v stúpajúcich cenách elektrickej energie. (sj)

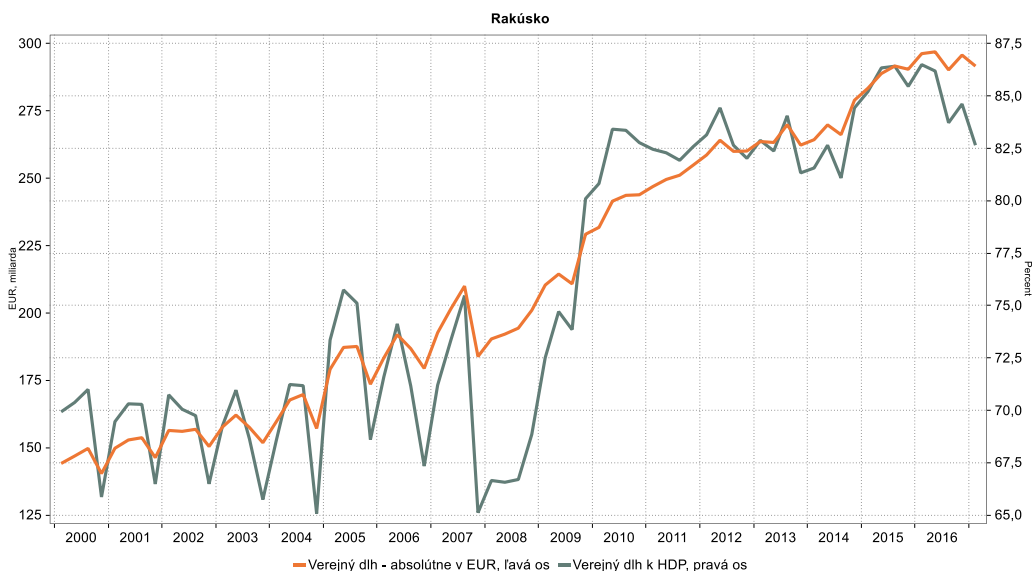

Rakúsko vydá dlhopis so storočnou splatnosťou

Rakúsko vydalo dlhopisy so splatnosťou 100 rokov, čiže do 20. septembra 2117. Emisia cenného papiera dosiahla objem 3,5 miliardy eur pri dopyte až 11 miliárd eur. Úrokový výnos sa pri dlhopise pohybuje medzi 2,00 a 2,05 % ročne. Rizikom je, že pri tak dlhej dobe investície je veľká pravdepodobnosť znehodnotenia investície infláciou. Storočné dlhopisy boli vydané vo viacerých krajinách, v Mexiku až tri krát. V roku 2010 vydali dlhopisy v hodnote 2,68 miliárd dolárov (2,54 miliardy eur) s výnosom 6,1 %. V roku 2014 boli vydané dlhopisy s výnosom 5,75 % za jednu miliardu libier (1,38 miliardy eur).

V roku 2015 bola hodnota emisie 1,5 miliardy eur a výnosom 4,2 % v čase splatnosti. Z európskych krajín vydalo storočné dlhopisy Írsko a Belgicko. Belgicko vydalo dlhopisy s výnosom 2,3 % ročne, pri

Írskych dlhopisoch bol výnos 2,35 % ročne. Dlhopisy s takto dlhou dobou splatnosti predstavujú stabilný výnos najmä pre veľké fondy. (sj)

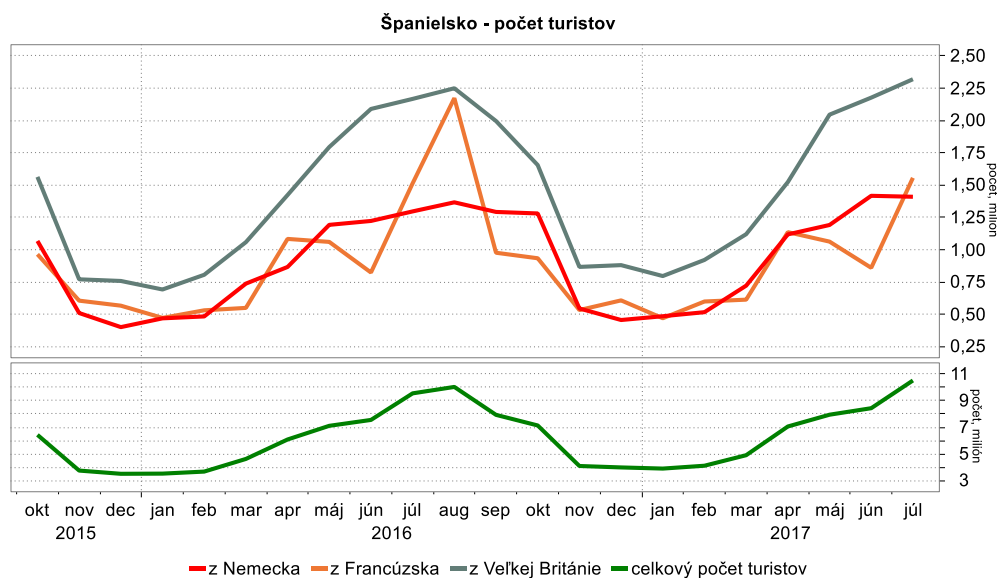

Španielsko navštívilo v júli rekordné množstvo turistov

Turizmu v Španielsku sa v lete významne darilo. V júli túto krajinu navštívilo rekordné množstvo turistov, a to 10,5 milióna ľudí, pričom toto číslo neobsahuje návštevníkov, ktorí zostali len jeden deň bez prenocovania. Prekonala sa tak najvyššia hodnota z augusta 2016, kedy počet turistov bol vo výške 10,02 milióna. Zvýšili sa taktiež výdavky turistov za júl na 11,9 mld. €, čo je medziročne viac o 16,3 %. V rámci krajín je Veľká Británia tou, z ktorej v júli do Španielska prišlo najviac turistov (2,3 milióna). Ďalšou počet-

nou skupinou sú turisti z Francúzska s počtom 1,5 mil. ľudí a z Nemecka s 1,4 mil. turistami. Najobľúbenejšou destináciou bolo Katalánsko, ktoré navštívilo 24,7 % zo všetkých turistov, čím sa ich počet medziročne zvýšil o 6,5 %. K ďalším populárnym oblastiam patria Baleárske ostrovy a Andalúzia. Síce Katalánsko navštívilo najväčší počet turistov, najviac výdavkov minuli zahraniční návštevníci na Baleárskych ostrovoch (2,9 mil. €), kým v Katalánsku to bolo o stotisíc menej (2,8 mil. €). Čo

sa týka mesiacov najsilnejším v roku býva august. Keďže v tom období boli španielske mestá Barcelona a Cambrils napadnuté teroristickými útokmi, je možné, že celkový počet turistov za august neprekona júlové vysoké hodnoty. Prejaviť sa to môže hlavne na údajoch o turistoch za Katalánsko, keďže oba mestá sa nachádzajú v tomto regióne. (mm)

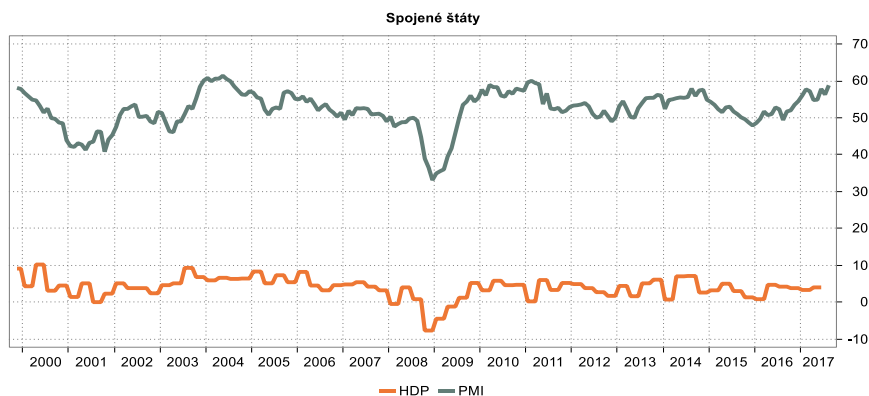
Source: **Macrobond**

Index nákupných manažérov

Index nákupných manažérov (PMI – Purchasing Managers Index) je ukazovateľ, ktorý poukazuje na stav vo výrobnom sektore. Pozostáva z prvkov ako sú nové objednávky, celkový output, level zamestnanosti, dodacie lehoty dodávateľov a stav zásob. Manažéri priradujú každému prvku váhu; zlepšenie – 1,0, bez zmeny – 0,5 a zhoršenie – 0. Následne sa PMI vypočíta podľa vzorca: $PMI = (P1 * 1) + (P2 * 0,5) + (P3 * 0)$. P1 predstavuje percentný podiel otázok, na ktoré predstavovali zlepšenie, P2 predstavuje nezmenený stav a P3 zhoršenie. Hodnota nad 50 % vykazuje zlepšenie,

pod 50 % zhoršenie. Mnohí investori používajú PMI ako index predchádzajúci ukazovateľu HDP. Tento index predpovedá jeho rast či pokles. Ak dlhodobo klesá, môže

predpovedať začiatok recesie. Ak stúpa, ekonomike sa darí a tým pádom je predpoklad aj rastu HDP. (sj)

Source: **Macrobond**

Stavebná a priemyselná produkcia na Slovensku

Priemyselná produkcia sa v júli medziročne zvýšila o 9,2 %. Na Slovensku v druhom kvartáli 2017 pracovalo najviac ľudí práve v priemysle, 694,4 tisíc ľudí. Priemerná nominálna mesačná mzda v priemysle predstavovala v druhom kvartáli tohto roku 1053 eur, čo je viac ako priemerná mzda na Slovensku 944 eur. Najviac sa zvýšila priemyselná výroba o 10,2 %. Jej najsilnejším odvetvím je výroba dopravných prostriedkov, ktorá sa medziročne zvýšila o 23,3 %. Tento vysoký medziročný nárast môže byť ovplyvnený júnovým štrajkom v najväčšej slovenskej automobilke vo Volkswagen, pre ktorý sa v júli dobiehala produkcia. Ďalším dôvodom bola oproti minulému roku posunutá letná odstávka automobiliek na prelom júla a augusta. Silný medziročný rast produkcie si pripísala aj výroba kovov a kovových konštrukcií (18,7 %) a elektrických zariadení okrem spotrebnej elektroniky (12,1 %). Produkcia sa najvýraznejšie

znižila vo výrobe počítačov, elektronických a optických výrobkov, a to o 16,4 %. Zvyšovanie ďalej zaznamenala aj dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o 4,1 %. Znižovala sa len ťažba a dobývanie o 6,1 %. Silný medziročný rast produkcie si pripísala aj výroba kovov a kovových konštrukcií (18,7 %) a elektrických zariadení okrem spotrebnej elektroniky (12,1 %). Čo sa týka stavebnej produkcie, tá sa taktiež zvyšovala, medziročne o 14,7 % a dosiahla hodnotu 471,6

miliónov eur. Najviac sa z toho zvýšila nová výstavba, rekonštrukcie a modernizácie o 21,5 %. Zvyšovala sa aj stavebná produkcia v tuzemsku o 17 % a oprav a údržby o 7,7 %. Naopak stavebná produkcia v zahraničí sa znížila o 21,3 % no tá má nepatrný podiel na celej produkcii. Slovenské stavebníctvo tak vyrovnáva výkyvy z minulých rokov a jeho rast sa očakáva aj v nasledujúcich mesiacoch aj kvôli výstavbe nových úsekov diaľnic a obchvatu Bratislavy. (sj)

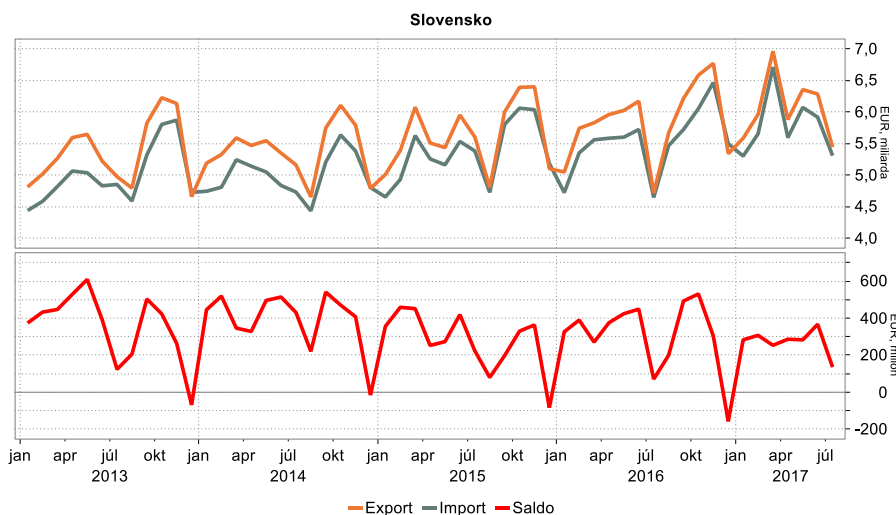

Otvorenosť slovenskej ekonomiky

V júli tohto roku sa celkový dovoz medziročne zvýšil o 14,3 % na 5,30 miliárd eur. Vývoz sa zvýšil o 15,4 % na 5,44 miliárd eur. Saldo zahraničného obchodu bolo aktívne v hodnote 135,3 miliónov eur. Za mesiace január – jún 2017 sa zo SR vyviezol tovar vo výške 37 miliárd eur, čo predstavuje medziročné zvýšenie o 6,5 %. Dovezený bol tovar v hodnote 35,2 miliárd eur. Dovozy sa medziročne zvýšil o 8,3 %. Ako môžeme vidieť na grafe, hodnota vývozu z krajiny je dlhodobo vyššia ako hodnota dovozu, čo má za následok dlhodobé aktívne saldo zahraničného obchodu. Z tovarového hľadiska stúpol najviac vývoz osobných automobilov o 353,7 miliónov eur, telefónnych súprav o 237,4 miliónov eur. Čo sa týka dovozu najviac vzrástol dovoz ropných olejov a olejov získaných

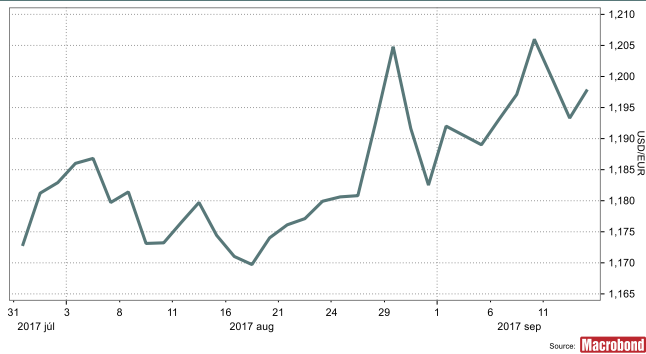
z bitúmenových nerastov o 248,3 mil. eur, častí a súčastí vhodných pre vysielacie prístroje pre rádiotelefoniu, rozhlasové a televízne vysielanie o 222,3 mil. eur. Vývoz do krajín EU tvorí 85,1 % celkového vývozu SR

a dovoz z EU tvorí 68,1 % celkového dovozu. Zvyšok dovozu tvoria suroviny z Ruska a komponenty pre automobily z Južnej Kórey či ostatné produkty z Číny. (sj)

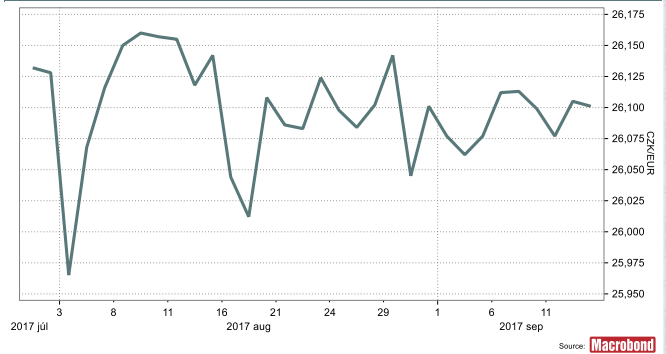

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

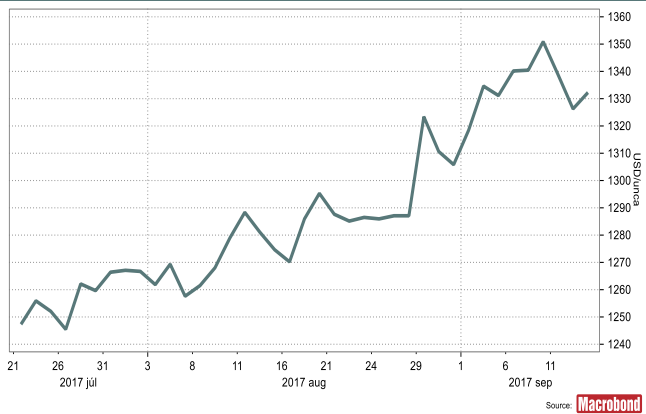
EUR/USD

EUR/CZK

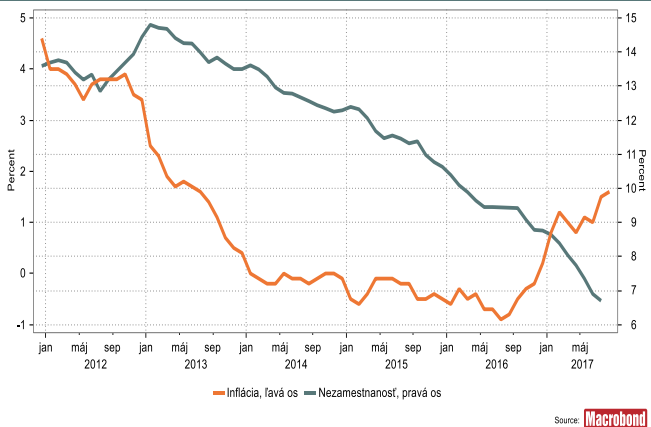
ZLATO

ROPA

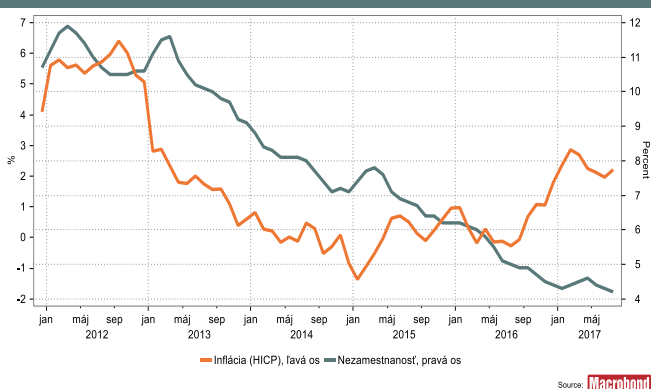
SLOVENSKO

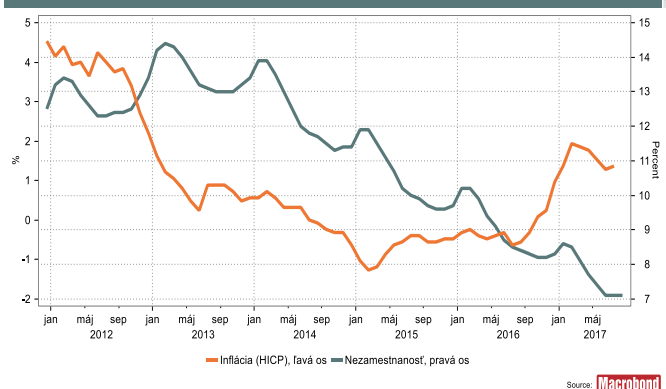
ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

POLSKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Nemecký investor H. R. Wohrl má záujem odkúpiť Air Berlin. Ponúkol zaň 500 miliónov eur. Air Berlin oznámila nesolventnosť v polovici augusta tohto roku. V roku 2016 sa spoločnosť dosiahla príjmy 3,7 miliárd eur a dostala sa do straty vo výške 521 miliónov eur.
- V textilke Pegas Nonwovens sa zmení najväčší akcionár. Wood Textiles Holding vlastní 29,98 % akcií, čo ho robí najväčším akcionárom textilky. Svoj podiel, ktorý má hodnotu približne 101,5 mil. eur, sa Wood Textiles Holding rozhodol predať firme R2G Rohan Czech. Nový akcionár ponúka za jednu akciu 38,70 eur.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura

Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík

Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:

Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Medvecová Mirka
Jánošíková Slávka
Repa Matúš

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT